

Verksamhetsplan 2024-2027

Valnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiskt nämndmål.....	3
2.1 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	3
3 Investeringsverksamhet	4
4 Utvecklingsområde	4
5 För verksamheten viktiga nyckeltal	5
6 Intäkts- och kostnadsutveckling	5
7 Privata utförare.....	5

1 Inledning

Gävle kommuns valnämnd är lokal valmyndighet. Det innebär bland annat att nämnden utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen. Valnämnden har som uppdrag att på lokal nivå ansvara för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige, val till Europaparlamentet, samt folkomröstningar. Detta ska ske i enlighet med gällande lagar och bestämmelser så som vallagen, kommunallagen, samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden.

Under perioden 2024-2027 genomförs val till Europaparlamentet år 2024 och val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige år 2026.

Med de förändringar som riksdagen tagit beslut om och som infördes i vallagen januari 2019 så ställdes nya krav på det praktiska genomförandet av valet. Förändringarna innebar bland annat krav på att platsen där valsedlar läggs ut ska vara avskärmd, detta för att stärka skyddet för valhemligheten och otillåten påverkan i samband med röstningen. Inför valen 2022 beslutade riksdagen om ytterligare valändringar vilket bland annat innebar att valnämnderna tar över ansvaret för att lägga ut samtliga valsedlar i val- och röstningslokalerna. Vidare förtydligades att väljaren ska välja sina valsedlar och göra i ordning sina röster i enskildhet och att väljare som på grund av funktionsnedsättning eller liknande inte själva kan ta sina valsedlar på den avskärmade plats där valsedlar finns utlagda ska på begäran få hjälp av en röstmottagare.

Vid valen 2022 uppstod vid samtliga val- och röstningslokaler långa köer och att en väljare åt gången får ta valsedlar vid de avskärmade valsedelssystemen bedöms av valnämnden ha bidragit till detta (Dnr 22VN29). Valmyndigheten gör bedömningen att många av de problem som uppstod vid valen 2022 var kopplade till valsedelssystemet och att mer än hälften av landets kommuner har haft köbildning i val- och röstningslokalerna. Dessa omständigheter medför att planeringen av valets genomförande har ett särskilt fokus på väljarflödena i och i anslutning till röstmottagningsställena.

2 Strategiskt nämndmål

2.1 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

2.1.1 Att genomföra val till Europaparlamentet 2024 på ett rättssäkert och effektivt sätt

Beskrivning

Valnämnden ansvarar för kommunens uppgifter i samband med val. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för att röstmottagningen och den preliminära rösträkningen sker på ett rättssäkert och lagenligt sätt. Nämnden svarar under planeringsperioden för två val. Den 9 juni 2024 är det val till Europaparlamentet. Under 2026 är det val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Målet följs inte upp utifrån någon indikator						

Som stöd för att genomförandet av val till Europaparlamentet 2024 sker på ett rättssäkert och effektivt sätt arbetar Valnämnden med att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys. Utifrån riks-

och sårbarhetsanalysen kan Valnämnden utforma och anpassa rutiner och arbetssätt, och på så vis säkerställa rättssäkerheten och effektiviteten vid genomförandet av valet. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen sker i samarbete med berörda avdelningar och för arbetet centrala funktioner.

Från 1 oktober 2023 gäller dygnsvila utifrån EU:s arbetstidsdirektiv, som huvudregel gäller då att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Om dessa nya regler omfattar valnämndens arvoderade röstmottagare kommer kostnaderna för röstmottagningsställena påverkas i och med ett förändrat bemanningsbehov.

2.1.2 Att verka för ett ökat valdeltagande

Beskrivning

Det följer av Valnämndens reglemente att nämnden vid genomförande av allmänna val och folkomröstningar ska verka för ett högt valdeltagande under goda och demokratiska former. Valdeltagandet kan bland annat påverkas av tillgänglighet av förtidsröstningslokaler och olika informationsinsatser, vilket ligger inom nämndens ansvar.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Målet följs inte upp utifrån någon indikator						

Med bakgrund mot utmaningarna med långa köer vid valen 2022 arbetar valnämnden för att anpassa förtidsröstningen med fokus på en ökad tillgänglighet och förbättrad information. Flöden i både röstnings- och vallokaler ses över med syfte att undvika flaskhalsar och köbildning. Kapaciteten i röstningslokaler förstärks, bland annat genom ökat öppethållande på helgdag och förstärkt bemanning, för att skapa incitament för väljarna till förtidsröstning innan valdagen, och på så sätt även avlasta vallokaler på valdagen.

3 Investeringsverksamhet

Några större investeringsbehov föreligger inte under verksamhetsåret. Mindre investeringar kommer ske vad det gäller komplettering av valmaterial och åtgärder för att säkerställa tillgänglighet och information med syfte att undvika flaskhalsar och köbildning i röstmottagningsställena.

4 Utvecklingsområde

I den svenska valgeografin är valkretsarna indelade i valdistrikt. Till varje valdistrikt förs ett antal fastigheter som röstberättigade personer är folkbokförda och varje valdistrikt har en vallokal som bemannas av valnämnden. Enligt 4 kap. 17 § vallagen ska ett valdistrikt omfatta mellan 1000 och 2000 röstberättigade personer (om det inte finns särskilda skäl att överstiga eller understiga detta). Inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 finns skäl att tro att flera valdistrikt kan komma att överstiga den gränsen. Därför kommer en förändring av valdistriktsindelningen i Gävle kommun inför valen 2026 med största sannolikhet behöva ske. En förändring av valdistriktsindelningen är en tidskrävande process och därför bör detta arbete inledas skyndsamt, med alla berörda parter, efter att valet till Europaparlamentet 2024 genomförts. Valdistriktsindelningen beslutas av Länsstyrelsen efter förslag från kommunen.

5 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027

6 Intäkts- och kostnadsutveckling

RESULTATBUDGET

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Riktade statsbidrag	2,9	0	2,0	0,6	2,7	0,7
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	0
Summa intäkter	2,9	0	2,0	0,6	2,7	0,7
Personalkostnader	-3,5	-0,1	-3,1	-0,7	-3,9	-0,8
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-2	-0,3	-1,5	-0,3	-1,8	-0,3
Avskrivning	0	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-5,5	-0,4	-4,6	-1,0	-5,7	-1,1
Verksamhetens resultat	-2,6	-0,4	-2,6	-1,0	-3,0	-0,4
Intern ränta	0	0	0	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	-2,6	-0,4	-2,6	-0,4	-3,0	-0,4
Kommunbidrag	3,0	0,4	2,6	0,4	3,0	0,4
ÅRETS RESULTAT	0,4	0	0	0	0	0

INVESTERINGSBUDGET

T 0 0 0 0

Summa nettoinvestering						
------------------------	--	--	--	--	--	--

7 Privata utförare

Inför val till Europaparlamentet 2024 finns behov att anlita ett företag som kan hämta upp, sortera och senare leverera förtidsrösterna. Vid tidigare val ha detta skötts av PostNord och dialog har startas med PostNord inför valet till Europaparlamentet.

Liknande behov finns för år 2026 vid val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige. Nämnden använder inga privata utförare vid de år då det inte är allmänna val.